

INSTITUTUL
PATRIMONIULUI CULTURAL

UNIVERSITATEA TEHNICĂ
DIN CLUJ-NAPOCA
CENTRUL UNIVERSITAR NORD
DIN BAIA MARE

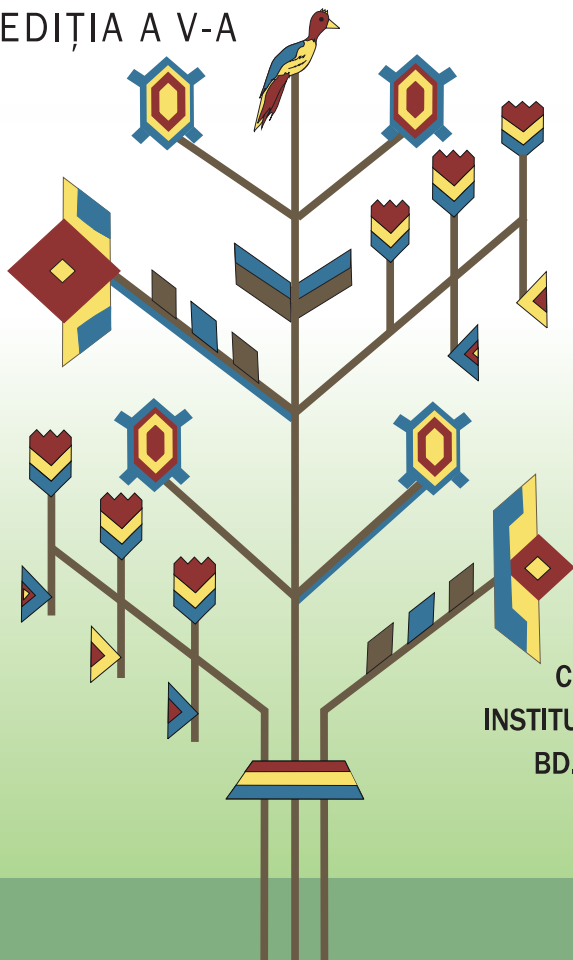
FACULTATEA DE FILOLOGIE ȘI ISTORIE,
FACULTATEA DE ARTE PLASTICE ȘI DESIGN,
UPS „ION CREANGĂ”

FACULTATEA DE ISTORIE
ȘI FILOSOFIE A USM

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ VALORIFICAREA PATRIMONIULUI ETNOCULTURAL ÎN CERCETARE ȘI EDUCAȚIE

EDIȚIA A V-A

PROGRAMUL
ȘI REZUMATELE
COMUNICĂRILOR

24 NOIEMBRIE 2020

CHIȘINĂU, REPUBLICA MOLDOVA
INSTITUTUL PATRIMONIULUI CULTURAL
BD. ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT, 1
ich.md

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, MINISTRY OF EDUCATION,
CULTURII ȘI CERCETĂRII CULTURE AND RESEARCH
INSTITUTUL PATRIMONIULUI INSTITUTE OF CULTURAL
CULTURAL HERITAGE**

**CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNATIONAL SCIENTIFIC
INTERNAȚIONALĂ CONFERENCE**

**VALORIFICAREA PATRIMONIULUI ETNOCULTURAL
ÎN CERCETARE ȘI EDUCAȚIE.
EDIȚIA A V-A**

**VALORIZATION OF ETHNO-CULTURAL HERITAGE
IN RESEARCH AND EDUCATION.
5TH EDITION**

**PROGRAMUL ȘI REZUMATELE COMUNICĂRILOR
PROGRAM AND ABSTRACTS**

**Chișinău, 24 noiembrie 2020 /
Chisinau, November 24, 2020**

Ariile tematice ale conferinței / Thematic areas of the conference:

Educația prin patrimoniu / Education through Heritage
Tradiție și inovație în cultura populară /
Tradition and innovation in popular culture
Patrimoniul istoric și etnocultural / Historical and ethnocultural heritage
Conservare, valorificare și promovare a patrimoniului cultural /
Conservation, valorization and promotion of the cultural heritage
Valorificarea artei și arhitecturii tradiționale /
Valorization of traditional art and architecture

Redactare / Proof-reading:

Iulii Palihovici (textele în limba română), Ana Gorea (textele în limba engleză), dr. Tatiana Zaicovschi (textele în limba rusă)

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

«Valorificarea patrimoniului etnocultural în cercetare și educație», conferință științifică internațională (5 ; 2020 ; Chișinău). Conferința științifică internațională «Valorificarea patrimoniului etnocultural în cercetare și educație» = International scientific conference «Valorization of ethnocultural heritage in research and education», Ediția a 5-a, 24 noiembrie 2020, Chișinău : Programul și rezumatele comunicărilor / comitetul științific: Victor Ghilaș (președinte) [et al.]. – Chișinău : Institutul Patrimoniului Cultural, 2020 (Tipogr. «Grafema Libris»). – 105 p. : fig.

Antetit.: Min. Educației, Culturii și Cercet., Inst. Patrimoniului Cultural. –

Tit. paral.: lb. rom., engl. – Texte : lb. rom., engl., rusă. – 200 ex.

ISBN 978-9975-52-222-9.

008:378(082)=135.1=111=161.1

V-20

© Autorii / The authors

© Institutul Patrimoniului Cultural / Institute of Cultural Heritage

Parteneri:

Facultatea de Litere,
Universitatea Tehnică Cluj-Napoca,
Centrul Universitar Nord, Baia
Mare, România

Facultatea de Istorie și Filosofie,
Universitatea de Stat din Moldova

Facultatea de Filologie și Istorie,
Universitatea Pedagogică de Stat
„Ion Creangă” din Chișinău

Facultatea de Arte Plastice și
Design, Universitatea Pedagogică
de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Partners:

Faculty of Letters,
Cluj-Napoca Technical University,
North University Center, Baia Mare,
Romania

Faculty of History and Philosophy,
Moldova State University

Faculty of Philology and History ,
”Ion Creangă” State Pedagogical
University of Chisinau

Faculty of Plastic Arts and Design
of the ”Ion Creangă” State
Pedagogical University of Chisinau

Comitetul de organizare / Organizing Committee

Victor GHILAȘ - președinte, Adrian DOLGHI, Natalia GRĂDINARU, Ion DUMINICA, Delia SUIOGAN (România), Elizaveta CVILINCOVA (Belarus), Raisa OSADCI, Carolina COTOMAN, Serghei SÎCIOV.

Comitetul științific / Scientific Board

Dr. hab. Victor GHILAȘ - președinte, dr. hab. Elizaveta CVILINCOVA (Belarus), dr. Adrian DOLGHI, dr. Natalia GRĂDINARU, dr. Svetlana PROCOP, dr. Sergiu MATVEEV, dr. Ludmila MOISEI, dr. Delia SUIOGAN (România), dr. Valentina URSU, dr. Tatiana ZAICOVSKI.

PROGRAMUL CONFERINȚEI / CONFERENCE PROGRAM

Marți 24 noiembrie 2020 / Tuesday, November 24, 2020

8.30 - 9.00

Înregistrarea participanților / Registration of participants

Accesați linkul / Access the link

<https://meet.google.com/vwp-aiov-jbj>

9.00 - 10.00

ȘEDIȚA PLENARĂ / PLENARY SESSION

Moderator: dr. Adrian DOLGHI

Cuvânt de deschidere / Opening speech

Dr. hab. Victor GHILAȘ, Președintele comitetului de organizare, director al Institutului Patrimoniului Cultural

Mesaje de salut / Greeting messages

Dr. Delia SUIOGAN, prodecan al Facultății de Litere, Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord, Baia Mare, România

Dr. Sergiu MATVEEV, decanul Facultății de Istorie și Filosofie a Universității de Stat din Moldova

Dr. Valentina URSU, coordonatoarea programului de master „Patrimoniul istoric și turismul cultural”, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”

Dr. Ludmila MOISEI, șef catedră, Facultatea Arte Plastice și Design, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”

Comunicări / Communications:

10.00 - 17.00

Desfășurarea lucrărilor pe secțiuni

SECȚIUNEA I / SECTION I:

**EDUCAȚIA PRIN PATRIMONIUL ETNOCULTURAL /
EDUCATION THROUGH ETHNOCULTURAL HERITAGE**

Moderatori / Moderators:

Dr. Valentina URSU, Dr. Victor COJUHARI

Accesați linkul / Access the link

<https://meet.google.com/vwp-aiov-jbj>

Patrimoniul etnografic în educație și instruire – o abordare reală

Dr. hab. Elena PLOȘNIȚA, Muzeul Național de Istorie a Moldovei

Modalități de transmitere a patrimoniului cultural. Rolul educației

Dr. Delia SUIOGAN, Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord, Baia Mare, România

Проблемы изучения «Истории, культуры и традиций украинского народа» в доуниверситетских учебных заведениях Республики Молдова

Dr. Виктор КОЖУХАРЬ, др. Екатерина КОЖУХАРЬ, Институт культурного наследия

Educația pentru patrimoniul cultural – sursă și resursă a dezvoltării identității culturale

Marioara CALANCEA, doctorand, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Dinamica unor elemente ale patrimoniului cultural imaterial. Programul „Tezaurе Umane Vii”

Dr. Natalia LAZAR, Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord, Baia Mare, România

Pluralitatea și sincretismul tradițiilor muzicale populare contemporane: spre o nouă paradigmă a valorificării identității naționale în educație

Dr. Vasile CHISELIȚĂ, Institutul Patrimoniului Cultural

Contribuția muzicologului Galina Cocearova la valorificarea științifică a componisticii din Republica Moldova sub aspectul etnogenezei cultural-muzicale

Dr. Valeria BARBAS, Institutul Patrimoniului Cultural

Dimensiuni istorico-culturale în evoluția artei academice acordeoniste din Republica Moldova

Dumitru CALMÎȘ, doctorand, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice

Educație și instruire în școlile primare din Basarabia țaristă (prima jumătate a sec. al XIX-lea)

Dr. Diana EȚCO, Institutul de Istorie

Povești strămoșești. Nevoia de valorizare a tradiției prin programe de educație în sistemul public de învățământ

Larisa LAZAR, masterandă, Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord, Baia Mare, România

Promovarea patrimoniului cultural în școala cu predare în limba rusă

Stela MORARU, Liceul Teoretic „Natalia Gheorghiu”, Chișinău

Practici de dezvoltare a creativității la orele de educație plastică și educație tehnologică

Elena STOLERU, studentă, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Studierea patrimoniului cultural local în cadrul orelor de istorie (ciclul gimnazial)

Sergiu SUVAC, doctorand, Universitatea Valahia din Târgoviște, România

Festivalurile din Republica Moldova – activități importante de valorificare a patrimoniului cultural național

Dr. Valentina URSU, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

**SECȚIUNEA II / SECTION II:
TRADIȚIE ȘI INOVAȚIE ÎN CULTURA POPULARĂ /
TRADITION AND INNOVATION IN POPULAR CULTURE**

Moderatori / Moderators:

Dr. Svetlana PROCOP; Dr. Tatiana ZAICOVSCHI

Accesați linkul / Access the link

<https://meet.google.com/sgt-xrhf-jvc>

Tradițiile gastronomice ale bucatelor dulci din Republica Moldova

Coralia BABCENCO, dr. Viorica CAZAC, Universitatea Tehnică a Moldovei

Sarmalele – diversitate și tradiții

Dr. Viorica CAZAC, dr. Jana CÎRJA, dr. Carolina GROSU,

dr. Olga GUTIU, dr. Rodica SIMINIUC, Universitatea Tehnică a Moldovei

Visul ca semn de prevestire a morții

Carolina COTOMAN, Institutul Patrimoniului Cultural

Представления жителей Кишинева о своем городе: этнокультурные особенности

Dr. Нина ИВАНОВА, Институт культурного наследия

Portul tradițional din Țara Lăpușului – element de patrimoniu cultural

Gabriela Maria FILIP, masterandă, Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord, Baia Mare; Muzeul Județean de Etnografie și Artă populară, Baia Mare, România

Plăcinte alese – culese de la străbuni

Dr. Viorica CAZAC, dr. Carolina GROSU, dr. Olga GUTIU, dr. Rodica SIMINIUC, Universitatea Tehnică a Moldovei

Masa ca element al habitatului țărănesc

Elena MADAN, Universitatea Tehnică a Moldovei

Ceata de feciori la Șinca Veche, Șinca Nouă și Poiana Mărului, din județul Brașov

Raluca MICU, Școala Gimnazială nr.13, Brașov, România

Colindatul – element de patrimoniu cultural imaterial. Forme de conservare și de transmitere. Studiu de caz: Colindatul în Buteasa, Țara Chioarului, Maramureș

Ioana Ramona NECHITA, masterandă, Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord, Baia Mare, România

Tradiții ale adolescenței

Raisa OSADCI, Institutul Patrimoniului Cultural

Ornamente vechi în contexte noi

Maria PARASII, studentă, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Revitalizarea elementelor de patrimoniu cultural. Studiu de caz: Claca de coasă din Țara Chioarului (jud. Maramureș, România) – factor de coeziune socială

Florin Vasile POP, doctorand, Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord, Baia Mare, România

Aspecte de frazeologie și aforistică populară regională în satul Fetești din raionul Edineț

Alexandru SEU, Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, Edineț

Reflectarea zilei prăznuirii Sfinților Petru și Fevronia în mass-media din Republica Moldova

Serghei SÎCIOV, Institutul Patrimoniului Cultural

Înnoirea Timpului la Crăciun și Paști, în Șcheii Brașovului, Lisa și Țânțari - județul Brașov

Silvia TATU, Palatul Copiilor Brașov, România

Aspecte estetice ale reprezentărilor de pe horboțele de la ștergarul tradițional moldovenesc

Lucia ADASCALIȚA, doctorandă, dr. Viorica CAZAC, dr. Jana CÎRJĂ, Elena URSU, Universitatea Tehnică a Moldovei

Unele viziuni asupra lipovenilor din Basarabia, reflectate în sursele scrise ale secolului al XIX-lea

Dr. Tatiana ZAICOVSCHI, Institutul Patrimoniului Cultural

Сказки болгар Молдовы и Украины как этнографический источник

Др. Надежда КАРА, Институт культурного наследия

**Зимние традиции украинцев Республики Молдова:
историографический аспект**

Др. Екатерина КОЖУХАРЬ, Институт культурного наследия

**Formarea matricei socioculturale a interacțiunii informaționale în presa
locală a anilor 60-70 a secolului XX**

Dr. Svetlana PROCOP, Institutul Patrimoniului Cultural

**SECȚIUNEA III / SECTION III:
PATRIMONIUL ISTORIC ȘI ETNOCULTURAL / HISTORICAL AND ETH-
NOCULTURAL HERITAGE**

Moderatori / Moderators:

Dr. Natalia GRĂDINARU, Dr. Ion DUMINICA

Accesați linkul / Access the link

<https://meet.google.com/vya-anjw-ooof>

Evreii sefarzi în istoria Principatului Moldovei

Dr. Victor DAMIAN, Institutul Patrimoniului Cultural

Armonie și creativitate în decorarea manuscriselor armenesti

Dr. Elena ARDELEAN, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România

Aspecte etnoculturale ale dezvoltării populației ruse din Basarabia

în secolul al XIX-lea

Irina IJBOLDINA, Institutul Patrimoniului Cultural

**Corneliu Diaconovici și marile proiecte ale „Astrei” între 1898-1905:
(Enciclopedia Română și Muzeul Asociațiunii)**

Dr. Dragoș Lucian CURELEA, Colegiul Tehnic Energetic, Sibiu, România

Politica etnoculturală în RASS Moldovenească (1924-1940)

Dr. Valentin BURLACU, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
din Chișinău

**Universitarul clujean Onisifor Ghibu: comisar al Astrei pentru Basara-
bia (2 mai 1926 - 23 octombrie 1927)**

Daniela Ștefania CURELEA, doctorandă, Colegiul Tehnic „Cibinium”, Sibiu
Școala Doctorală de Istorie, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca,
România

Respectul față de aspectul identitar și tradițional reliefat în presa interbelică romă din România

Dr. Ion DUMINICA, Institutul Patrimoniului Cultural

Valorificarea clasicii literaturii române în RSSM la mijlocul secolului XX

Ivan CACIULA, doctorand, Universitatea de Stat din Moldova

Tradițiile și obiceiurile sesizate prin prisma caricaturii (pe exemplul revistei „Chipăruș”)

Dr. Angela LISNIC, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Copiii în cadrul tradițiilor de iarnă din Republica Sovietică Socialistă Moldovenească (1944-1964)

Dr. Adrian DOLGHI, Institutul Patrimoniului Cultural

Фестиваль ковра как бренд полиэтничной Молдовы

Др. хаб. Елизавета КВИЛИНKOBA, Центр исследований белорусской культуры, языка и литературы Национальной академии наук Беларуси

Праздник Мэрцишор как межкультурная диалоговая площадка (в контексте участия в нем белорусских коллективов)

Др. хаб. Василий САКОВИЧ, Академия управления при Президенте Республики Беларусь

Интерпретативная этнологическая модель «Осмысление герменевтических максим»: модификация для исследования фольклорных еврейских сказок

Др. хаб. Жозефина КУШНИР, Институт культурного наследия

Obiectivele patrimoniului cultural din satul Găuzeni, raionul Șoldănești

Mihaela BRAGA, studentă, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Biserica din satul Malcoci, raionul Ialoveni cu Hramul „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”

Dorina TRONCIU, studentă, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

**SECȚIUNEA IV / SECTION IV:
CONSERVARE, VALORIFICARE ȘI PROMOVARE A PATRIMONIULUI
CULTURAL / CONSERVATION, VALORIZATION AND PROMOTION OF
THE CULTURAL HERITAGE**

Moderatori / Moderators:
Dr. Ludmila MOISEI, Dr. Victor DAMIAN
Accesați linkul / Access the link
<https://meet.google.com/ukj-qpyr-tky>

Textilele de interior – forme de reprezentare și elemente interculturale comune

Lucia ADASCALIȚA, doctorandă, dr. Viorica CAZAC, Universitatea Tehnică a Moldovei

Forme de protejare a patrimoniului cultural. Studiu de caz: costumul popular

Agnes Daliana BEJAN, masterandă, Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord, Baia Mare, România

Diversitatea surselor pentru promovarea artei cămășii cu altiță – o piesă importantă a Patrimoniului Cultural

Tatiana BÎZGU, doctorandă, Universitatea Liberă Internațională din Moldova

Protecția patrimoniului cultural în Republica Moldova de atacurile armate cu participarea mercenarilor, relevată prin prisma unor prevederi juridice la nivel internațional

Igor SOROCEANU, masterand, Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova

Features of development of a collection of modern clothes on ethnic motifs for youth

Liliia ANDREICHUK, Anastasiia ANTONJUZENKO, PhD Marina KOLOS-NICHENKO, PhD Natalia OSTAPENKO, PhD Alla RUBANKA, Kyiv National University of Technology and Design, Ukraine

Features of blouses in ethnic style in the period XX - early XXI century

Ivan FROLOV, Yevheniia HOLOVCHANSKA, PhD Nelia KREDENETS, Kyiv National University of Technology and Design, Ukraine

Use of ethnic traditions for creating objects of Land Art on the example of wire weaving

Olga GALCHYNSKA, Eugene GULA, PhD Kalina PASHKEVICH, Kyiv National University of Technology and Design, Ukraine

The use of folk costume features in the design of fashion clothes

Olena GERASYMENKO, Bohdan KASS, PhD Olena KOLOSNIChENKO, PhD Kalina PASHKEVICH, Anastasia VEKLICH, Kyiv National University of Technology and Design, Ukraine

Use of elements of national costume in the design of school uniforms in different countries of the world

Oksana GRICHANYUK, PhD Kalina PASHKEVICH, Irina VASYLIEVA, Oleksandr VASYLIEV, PhD Olena VASYLIEVA, Kyiv National University of Technology and Design, Ukraine

Decorating modern clothes in ethnic style

PhD Tetyana KROTOVA, PhD Olga YEZHOVA, Kyiv National University of Technology and Design, Ukraine

Online projects in Pandemic Time: Textile Art of Ukraine

Dr. hab. Olha LUKOVSKA, The Ukrainian Academy of Printing, Lviv Art Palace, Ukraine

Ethno-practitioners in the design of modern textile textured solutions

Olga MYKHAILIUK, PhD Tatiana LUCKER, PhD Natalia OSTAPENKO, Galina TOKAR, Kyiv National University of Technology and Design, Ukraine

Динамика развития этнических знаковых элементов стиля в современном дизайне костюма

Алла БАРАНОВА, Инна ГАЕВАЯ, Др. Татьяна НИКОЛАЕВА, Национальный университет технологий и дизайна, Киев, Украина

Научно-исследовательские центры как неотъемлемая составляющая в вопросах выявления, исследования и сохранения нематериального этнокультурного наследия

Др. Наталия ГАВРИЛЮК, Институт истории и права Калужского государственного университета им. К.Э. Циолковского, Российская Федерация

**SECȚIUNEA V / SECTION V:
VALORIFICAREA ARTEI ȘI ARHITECTURII TRADIȚIONALE /
VALORIZATION OF TRADITIONAL ART AND ARCHITECTURE**

Moderatori / Moderators:
Dr. Vitalie MALCOCI, Dr. Victoria ROCACIUC
Accesați linkul / Access the link
<https://meet.google.com/gfn-sqgf-dcc>

Apariția și dezvoltarea ornamentului tradițional „Pomul vieții” în arta românească

Andrei CASTRAVĂȚ, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Национальные особенности традиционной жилой архитектуры центрального Буджака

Оксана ПОМАНОВА, Одесская государственная академия строительства и архитектуры, Украина

Cetatea Soroca – monument al arhitecturii fortificate

Lilia ZUBCO, studentă, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Prima Biserică din comuna Bubuieci cu Hramul „Adormirea Maicii Domnului”

Manuel MIHALOV, student, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Vinăriile contemporane: continuitate sau emergență?

Dr. Aurelia TRIFAN, Institutul Patrimoniului Cultural

Patrimoniul arhitectural rural din Republica Moldova

Dr. Vitalie MALCOCI, Institutul Patrimoniului Cultural

Forme de comunicare în arhitectura tradițională - ieri și azi. Importanța educației culturale

Laura Melinda TĂȚĂRAN, masterandă, Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord, Baia Mare, România

Simboluri de comunicare în arhitectura populară

Dr. Ludmila MOISEI, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Patrimoniul cultural imaterial al Republicii Moldova reflectat în emisiunile poștale (1996-2019)

Alexandru MOLCOSEAN, Liceul Teoretic „B.P. Hasdeu”, Bălți

Народные орнаменты в творчестве художника Николая Самокиша

Инна ГАЕВАЯ, Др. Надежда ПАРАНЬКО, Национальный университет технологий и дизайна, Киев, Украина

Grafica de carte în creația artistei plastice Ludmila Cojocari

Dr. Victoria ROCACIUC, Institutul Patrimoniului Cultural

Pictura decorativă pe sticlă – mod de valorificare a broderiei tradiționale

Dr. Olimpiada ARBUZ-SPATAR, Daniela ROȘCA-CEBAN, doctorandă, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Icoana pe sticlă – element de patrimoniu cultural: între religie, meșteșug și artă

Maria Alexandra CICEO (KIS), masterandă, Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord, Baia Mare, România

Chipul femeii în arta plastică din Republica Sovietică Socialistă Moldovenească în anii 60-80 ai secolului XX

Dr. Valentina ENACHI, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Abordări contemporane de promovare a valorilor tradiționale: tehnica digitală de executare a imaginilor, aferente tradițiilor incluse în Lista Reprezentativă UNESCO a Patrimoniului Cultural Imaterial

Vladimir KRAVCENKO, Institutul Patrimoniului Cultural

Revitalizarea ornamentelor arhaice prin arta contemporană

Cristina ENCIU, studentă, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău